

شماره بخشنامه : 24792-01

تاریخ : ۱۴۰۱/۰۲/۰۴

موضوع	بخشنامه شماره 01/24792 مورخ 1401/02/04; ابلاغ «دستورالعمل اجرایی اعطای تسهیلات خرد»
۰۱۲۴۷۹۲ ۱۴۰۱/۰۲/۰۴ پیوست: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مرزی اسلام مری دانش بنیان، اشتغال آفرین	«بخشنامه» جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانکهای دولتی غیر دولتی شرکت دولتی پست بانک موسسات اعتباری غیر بانکی و بانک مشترک ایران - ونزوئلا ارسال میشود. با سلام احتراماً، همانگونه که پیشتر نیز به استحضار رسید از جمله برنامه های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سال جاری تسهیل دسترسی آزاد جامعه به خدمات پولی و بانکی و به تعبیر دیگر توسعه شمول مالی میباشد. بدین منظور اقدامات مختلفی تاکنون انجام پذیرفته است. از جمله با ابلاغ دستورالعمل حدود و چگونگی ارائه غیر حضوری خدمات پایه به ارباب رجوع در بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی طی بخشنامه شماره ۰۰۳۷۶۹۱۱ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۴ شرایط لازم برای ارائه خدمات غیر حضوری توسط بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به اشخاص فراهم شد. همچنین با هدف افزایش امنیت در تبادل اطلاعات بانکی و تسهیل امکان استفاده آزاد جامعه از گواهی امضای الکترونیک بخشنامه ناظر بر گواهی امضاء الکترونیک نیز در اواخر سال گذشته ابلاغ گردید که به موجب آن بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مجاز گردیدند علاوه بر پذیرش گواهیهای امضای الکترونیک صادره توسط مراکز میانی تحت نظارت مرکز ریشه دولتی به دارندگان گواهیهای موصوف خدمات بانکی ارائه نمایند. علاوه بر این با همکاری دستگاه های اجرایی ذی ربط طرح سفته الکترونیکی در بانکهای منتخب هم مورد بهره برداری قرار گرفت که از طریق آن تمامی مراحل خرید صدور و ظهرنویسی سفته بدون مراجعه حضوری و به صورت برخط در سامانه مدیریت یکپارچه سفته و برات الکترونیک قابل انجام است. در همین راستا و با هدف تمهید شرایط لازم برای تسهیل بهره مندی متقاضیان از تسهیلات خرد بانکی از رهگذر استقرار نظام وثیقه گیری مبتنی بر اعتبار سنجی ضوابطی در این بانک تهیه گردید که پس از طرح و بررسی در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی مورد تایید واقع شد در ضوابط مذکور که نسخه ای از آن با عنوان دستورالعمل اجرایی اعطای تسهیلات خرد به شرح پیوست ابلاغ است سقف مبلغ تسهیلات خرد معادل دو میلیارد ریال تعیین گردیده است. همچنین در دستورالعمل یاد شده ضمن احصای فهرستی از تضامین و وثایق قابل اخذ از متقاضیان دریافت تسهیلات خرد مقرر شده اعطای تسهیلات خرد به متقاضیان دارای سابقه و امتیاز اعتباری بر اساس اعتبار سنجی در قبال اخذ حداکثر دو مورد وثیقه انجام پذیرد. با عنایت به مراتب مذکور خواهشمند است دستور فرمایند مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذی ربط آن بانک مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نیز نظارت دقیق به عمل آید. ۵۶۱۱۶۳۲۱ اند مدیریت کل مقررات مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقررات بانکی حمیدرضا غنی آبادی ۰۲-۳۲۱۵

تهران بلوار میرداماد پلاک ۱۸ تلفن: ۱۹۵۱ کد پستی ۳۳۱-۱۵۴۹۶ فاکس: ۶۶۷۳۵۶۷۶ بیات اینترنتی: www.cbi.ir
لی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
مدیریت کل مقررات مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی
اداره مطالعات و مقررات بانکی
دستورالعمل اجرایی اعطای تسهیلات خرد
بهار ۱۴۰۱

لی

«بسمه تعالی»

دستورالعمل اجرایی اعطای تسهیلات خرد

در راستای تسهیل دسترسی اقشار مختلف جامعه به تسهیلات خرد قابل اعطا توسط شبکه بانکی کشور، «دستورالعمل اجرایی اعطای تسهیلات خرد که از این پس به اختصار دستورالعمل نامیده میشود به شرح زیر تدوین می گردد

فصل اول: تعاریف

ماده ۱ در این دستورالعمل عناوین زیر به جای عبارات مربوط به کار میروند

۱۱- بانک مرکزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۱-۲- مؤسسه اعتباری بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت آن بانک قرار دارد

۱-۳- تسهیلات خرد تسهیلات ربالی با مقاصد غیر تجاری و به منظور رفع نیازهای ضروری اشخاص که در چارچوب شرایط مقرر در این دستورالعمل به مشتری اعطاء می شود.

۴-۱- مشتری شخص حقیقی متقاضی دریافت تسهیلات خرد از مؤسسه اعتباری اعتبار سنجی فرایند تعیین امتیاز اعتباری اشخاص با استفاده از الگوهای کمی و کیفی
۶-۱- امتیاز اعتباری شاخصی کمی که مبتنی بر روش شناسی مشخص و مورد تأیید کمیته ریسک مؤسسه اعتباری و مصوب هیات مدیره مؤسسه اعتباری محاسبه میشود و بیانگر احتمال عدم بازپرداخت به موقع (نکول) توسط اشخاص است.
۱- رتبه اعتباری داخلی شاخص حاصل از سیستم رتبه بندی اعتباری داخلی مؤسسه اعتباری که بیانگر اهلیت اعتباری مشتری میباشد.

۱- سقف اعتبار حداکثر اعتباری که مؤسسه اعتباری در قالب تسهیلات خرد به مشتری تخصیص می دهد.
لی

فصل دوم حدود و نحوه اعطای تسهیلات خرد
ماده ۲ از تاریخ ابلاغ این دستور العمل مؤسسه اعتباری موظف است تسهیلات خرد اعطایی را بر اساس شرایط امتیاز اعتباری رتبه اعتباری داخلی و سقف اعتبار مشتری در قالب قراردادهای فروش اقساطی اجاره به شرط تملیک مراحه جعاله و قرض الحسنه به مشتری پرداخت نماید.
ماده - حداکثر مجموع اصل تسهیلات ربالی خرد قابل پرداخت به هر مشتری در سطح تمامی مؤسسات اعتباری مبلغ دو میلیارد ریال (۰۰)

ماده ۴ ضوابط شرایط و سایر جزئیات اجرایی مربوط به نحوه اعطای تسهیلات خرد از قبیل دوره و شیوه بازپرداخت اقساط یا تسویه تسهیلات شیوه محاسبه سود کارمزد وجه التزام تأخیر تأدیه دین حسب مورد تابع مقررات ابلاغی مربوط از جمله مفاد دستورالعملهای اجرایی عقود و الزامات مقرر در فرم های یکنواخت قراردادهای اعطای تسهیلات بانکی میباشد.

فصل سوم اعتبار سنجی و تضامین

ماده ۵ مؤسسه اعتباری موظف است قبل از اعطای تسهیلات نسبت به استعلام سابقه چک برگشتی و بدهی غیرجاری مشتری اقدام نماید.

تبصره - اعطای تسهیلات خرد به مشتری دارای چک برگشتی رفع سوء اثر نشده یا بدهی غیرجاری تا زمان رفع سوء اثر از چک برگشتی و تعیین تکلیف بدهی غیرجاری مطابق ضوابط ابلاغی مربوط ممنوع است.

ماده ۶ در اعطای تسهیلات خرد به مشتری دارای سابقه و امتیاز اعتباری مؤسسه اعتباری میتواند با رعایت تکالیف قانونی و مقررات مرتبط و همچنین شرایط مندرج در این دستورالعمل متناسب با امتیاز اعتباری مشتری میزان تسهیلات خرد اعطایی و درجه ی نقد شوندگی وثایق و تضامین ارایه شده حداکثر دو مورد از تضامین و وثایق به شرح مصادیق ذیل از تسهیلات گیرنده یا ضامن دریافت نماید.

۱-۶- اوراق تجاری از قبیل چک یا سفته مشتری

۲-۶- اوراق بدهی اعم از اوراق پذیرفته شده در بازار سرمایه و غیر آن؛

۳-۶- سهام شرکتهای پذیرفته شده در بورس از جمله سهام عدالت؛

۴-۶- واحدهای سرمایه گذاری صندوقهای سرمایه گذاری قابل معامله در بورس

لی

۶-۶- چک یا سفته توسط ضامن

۶-۶- اموال عینی با ارزش عرفی از قبیل خودرو مسکوکات یا مصنوعات طلا

۷-۶- حساب یارانه اشخاص

-- گواهی کسر از حقوق توسط مشتری یا ضامن

---- ضمانت یک نفر کاسب دارای پروانه کسب که در زمان اعطای تسهیلات دارای فعالیت اقتصادی دایر باشد.

۱۰-۶ در مناطق روستایی ضمانت یک نفر ساکن روستا که اهلیت و صلاحیت وی توسط شورای اسلامی روستا مورد تأیید واقع گردد مهمور به مهر شورای اسلامی روستا

۱۱-۶ سیم کارت دایمی ثبت شده تحت مالکیت مشتری

۱۲-۶ برای روستائیان ،کشاورزان دامداران سنتی و عشایر پروانه چرای دام پروانه چاه کشاورزی سند مالکیت اراضی کشاورزی ضمانت زنجیره ای

۱۳-۶ ضمانت صادره توسط بنگاه محل اشتغال مشتری متضمن تضمین دیون تسهیلات گیرنده ۶-۱۴ - قرارداد لازم الاجراء

۱۵-۶ سایر تضامین متناسب با امتیاز اعتباری مشتری و تشخیص مؤسسه اعتباری

ماده ۷ در اعطای تسهیلات خرد به مشتری فاقد سابقه و امتیاز اعتباری مؤسسه اعتباری می تواند متناسب با سطح درآمد مشتری و توان بازپرداخت اقساط توسط وی با اخذ حداکثر دو مورد از وثایق و تضامین مقرر در ماده (۶) برای بار نخست تا سقف یک میلیارد ریال در سطح تمامی مؤسسات اعتباری تسهیلات خرد اعطا نماید.

فصل چهارم سایر الزامات

ماده ۸ مؤسسه اعتباری موظف است نسبت به الکترونیکی کردن قراردادهای اعطای تسهیلات بانکی در چارچوب اعلام شده توسط بانک مرکزی اقدام نموده و نسخه ای از آن را در اختیار مشتری قرار دهد.

ماده ۹ مفاد این دستورالعمل به منظور تسهیل و ایجاد وحدت رویه در فرایند اعطای تسهیلات خرد تدوین شده است و موجد حق و تعهد برای مشتری و مؤسسه اعتباری نمیشد و اعطای تسهیلات بر اساس شرایط منابع و اولویتهای مؤسسه اعتباری صورت می پذیرد.

لی

ماده ۱۰ دریافت وثیقه نقدی از مشتری در اعطای تسهیلات خرد در قالب انواع سپرده ها ممنوع است.

ماده ۱۱ استفاده از سایر قراردادهای تسهیلاتی به استثنای موارد مندرج در این دستورالعمل به منظور اعطای تسهیلات خرد ممنوع میباشد. مؤسسه اعتباری موظف است محدودیتهای مقرر در این دستورالعمل را به نحو مقتضی در سامانه های

کنترلی و نظارتی مربوط اعمال نماید.
ماده ۱۲ تسهیلات قرض الحسنه ازدواج تابع احکام مقرر در قوانین و مقررات مربوط میباشد.
ماده ۱۳ تسهیلات خرید و جعاله مسکن مشمول احکام و ضوابط خاص خود میباشد.
ماده ۱۴ سایر الزامات ناظر بر اعطای تسهیلات خرد به استثنای مواردی که صریحا در این دستورالعمل ذکر شده است تابع قوانین و مقررات مربوط میباشد.
دستورالعمل اجرایی اعطای تسهیلات خرد مشتمل بر ۱۴ ماده و یک تبصره در دومین جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.

<https://ravihesab.com>

موسسه آموزشی راوی حساب